

Školní vzdělávací program

ŠD

při ZŠ a MŠ Dušejov

Obsah:

I. Identifikační údaje

II. Charakteristika školní družiny

III. Podmínky vzdělávání účastníků školní družiny

- Materiální podmínky
- Personální podmínky
- Ekonomické podmínky
- Bezpečnost a ochrana zdraví
- Organizační podmínky
- Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

IV. Formy vzdělávání

V. Cíle výchovně vzdělávací práce

VI. Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami

VII. Metody vzdělávání ve školní družině

VIII. Obsah vzdělávání školní družiny

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládnutí negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

IX. Evaluace a autoevaluace

X. Závěr

Zpracovala: Hana Marková, DiS.

I. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Dušejov, příspěvková organizace

Adresa školy: Dušejov 86, 588 05 Dušejov

IČO: 75 02 24 01

Ředitel: Mgr. Marcela Krejčová

Kontakty: ředitelna: 567 272 449

kancelář: 567 272 228

školní družina: 567 272 450

Zřizovatel: Obec Dušejov, Dušejov 109, 558 05 Dušejov

tel.: 567 272 120

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2014

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

II. Charakteristika školní družiny

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání, přípravu na vyučování a odpočinkovou činnost pro žáky prvního stupně (popř. žáky druhého stupně) základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce. Provoz školní družiny je ve dnech školního vyučování a v době školních prázdnin. Po projednání se zřizovatelem může ředitel školy provoz v době prázdnin přerušit.

Školní družina je součástí základní školy a její prostory jsou umístěny v přízemí a ve druhém patře budovy. V přízemí se jedná o dvě místnosti, hernu s kobercem a pracovní stoly, pro odpolední družinu. Ve druhém patře se jedná o dvě místnosti, hernu s kobercem a pracovními stoly a pracovní stoly, pro ranní a odpolední družinu. Kapacita je 50 dětí. Jsou využívány i ostatní prostory školy - třída s interaktivní tabulí, počítačová učebna, školní hřiště, tělocvična v místní sokolovně.

III. Podmínky vzdělávání účastníků školní družiny

Materiální podmínky

Prostředí, ve kterém probíhá vzdělávací činnost, je bezpečné. Školní družina je vybavena novým nábytkem.

Vybavení hračkami, náčiním, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Je také průběžně obnovováno a doplňováno.

Ke sportovním činnostem využívá školní družina prostory a náčiní pro výuku.

Na výzdobě prostor se podílí účastníci vzdělávání.

Personální podmínky

Ve školní družině pracuje jedna vychovatelka na plný úvazek a druhá na částečný úvazek. Obě vychovatelky splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost.

Vychovatelky se dle možností zúčastňují vzdělávacích akcí v akreditovaných kurzech, organizačních porad, rozšiřují svůj pedagogický i všeobecný rozhled samostudiem.

Vychovatelky se chovají a jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině. Snaží se pružně a citlivě reagovat na okamžitou situaci a na individuální potřeby účastníků.

Průběžně komunikují s rodiči, seznamují je s úspěchy a chováním jejich dítěte ve školní družině a informují je o činnostech a připravovaných akcích.

Ekonomické podmínky

Úplata za vzdělávání je stanovena ředitelkou školy :

do 8 hod./ za měsíc – 20Kč/měs.

do 60 hod./ za měsíc – 80Kč/měs.

nad 60 hod./ za měsíc – 100Kč/měs.

Rodiče platí ve dvou splátkách :

(září - leden, únor - červen)

hotovostně:

kancelář účetní

bezhotovostně:

účet č.: 86-2673340287/0100

variabilní symbol: rodné číslo dítěte

do zprávy pro příjemce **je nutno uvést: ŠD – Jméno dítěte – Třída**

Bezpečnost a ochrana zdraví

Bezpečnostní podmínky jsou stanoveny řádem školní družiny. Vychovatelky jsou pravidelně školeny podle plánu školy.

Účastníci jsou seznamováni s možnými riziky pohybu ve škole i mimo ni, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a různých předmětů.

Účastníci jsou poučeni o zásadách správného chování nejen ve škole, ale také na veřejnosti a na komunikacích, a to i v době prázdnin.

Organizační podmínky

Uspořádání režimu dne dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby, aktivity a aktuální počet účastníků. Reaguje i na neplánované situace v družině.

Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením vychovatelky. Pokud ostatní třídy končí později, předá děti, které nejdou na oběd vychovatelce do školní družiny učitelka, která je vyučovala poslední hodinu. Ostatní děti odvede na oběd. Po obědě odchází děti do družiny samostatně. Vychovatelka přejímá za něj odpovědnost, až ve chvíli, kdy se žák do družiny dostaví.

Vedoucí zájmového kroužku si žáky, přihlášené do ŠD, vyzvedává na kroužek osobně. Po skončení kroužku zajistí bezpečný odchod dítěte zpět do ŠD nebo z budovy školy. Pokud žák přechází do zájmového kroužku bezprostředně po vyučování, aniž by mezi tím šel do družiny, přejímá za něj vychovatelka odpovědnost až ve chvíli, kdy se žák do družiny dostaví.

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny – tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně. Na telefonický hovor se nebere zřetel.

Časový plán činností je uveden v Plánu práce školní družiny.

Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka družiny spolupracuje se speciálním pedagogem školy.

V případě začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je možné zajištění asistenta pedagoga pro účastníka a účast vychovatelky školní družiny na dalším vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky.

Dále by bylo přínosné zajistit vybavení družiny speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami např. zápůjčkou ze speciálních škol, či jejich zakoupení.

Rodiče žáků i široká veřejnost jsou informováni o možnosti začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami formou webových stránek a informačního bulletinu.

IV. Formy vzdělávání

Školní družina realizuje zájmové vzdělávání formou odpočinkových, rekreačních, zájmových činností, přípravou na vyučování.

Odpočinkové činnosti mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě.

Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, jedná se o odpočinek aktivní, hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost dítěte a umožňují dětem seberealizaci i kompenzaci školních neúspěchů. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností. Není povinnou činností školní družiny. Školní poznatky jsou upevňovány, doplňovány a procvičovány formou hry.

Účastníci jsou podněcováni k vlastní aktivitě. Tyto aktivity probíhají formou individuální nebo skupinové činnosti. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.

V. Cíle výchovně vzdělávací práce

- nabízet smysluplné využití volného času žáků,
- zlepšovat komunikaci,
- zefektivnit spolupráci mezi základní školou a školní družinou,
- hledat možnosti ke zkvalitnění komunikace s rodiči,
- učit se poznávat, jednat, žít ve společnosti,
- vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- vést děti k samostatnosti,
- vychovávat z dětí svobodné osobnosti, které budou umět vhodně obhájit svá práva a vyjádřit svůj názor,
- vést děti k pozitivnímu vztahu k životu,
- zajistit individuální přístup k dětem,
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky,
- rozvíjet kulturně-estetické dovednosti,
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme.

VI. Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami

- začlenění dětí do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře,
- podpůrná opatření k začlenění do činností – asistent pedagoga, speciální pomůcky, individuální péče,
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka,
- specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka.

VII. Metody vzdělávání ve školní družině

- výklad,
- skupinová práce,
- komunitní kruh,
- dramatizace,
- vyprávění,
- doplňování textů, zápisů,
- centra aktivit,
- exkurze, výstavy, besedy,
- práce s mapou, atlasem,
- rozhovor,
- spolupráce s rodiči a veřejností,
- kvízy, křížovky, doplňovačky, hlavolamy,
- praktické činnosti,
- multimediální výchova,
- hry – pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, didaktické,
- relaxace,
- práce s informacemi,
- vycházky,
- evaluační metody,
- projekty a programy,
- soutěže, ankety, dotazníky.

VIII. Obsah vzdělávání školní družiny

Výchovné působení vychovatelky v družině vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her). Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu a zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- rozvoj pohybové činnosti (pohybové hry v přírodě a tělocvičně)
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se a naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- tolerance, ohleduplnost a otevřená komunikace

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádání se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- zvyšovat sebevědomí kladným hodnocením
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů - drogy, alkohol, kouření, delikvence, virtuální drogy, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

IX. Evaluace a autoevaluace

Hodnocení ŠVP pro ŠD bude prováděno jednou za rok. Na základě hodnocení bude ŠVP upraveno pro další školní rok.

Hodnocení vedení školy (kritéria hodnocení)

- Způsob motivace
- Vedení činnosti ŠD
- Pestrost činnosti
- Individuální přístup k dětem
- Dodržování BOZP
- Rozvoj osobnosti žáka
- Námětová pestrost
- Spolupráce s rodiči
- Prezentace ŠD na veřejnosti
- Zlepšování materiálních a personálních podmínek

Autoevaluace – vnitřní hodnocení ŠD napomáhá ke zkvalitnění práce pedagoga.

Cílem je zlepšení stávajících podmínek v činnosti ŠD a lepší komunikace s rodiči žáků.

Nástroj autoevaluace

- Rozbor dokumentace ŠD
- Zpětná vazba od dětí (rozbory s dětmi)
- Zpětná vazba od rodičů (rozhovory s rodiči na třídních schůzkách nebo individuálně)
- Rozhovory s pedagogy
- Hodnocení ředitelkou školy

Časový harmonogram

- Rozhovory s rodiči v rámci třídních schůzek nebo individuálně
- Výsledky z hospitací ředitelky školy
- Průběžné sledování a rozbory se žáky

X. Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Děti se snažíme oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají.

Ideálním prostředím, kde se děti mohou učit domluvit, komunikovat a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace se smyslem pro zodpovědnost.

V Dušejově 25.08.2014

Hana Marková, DiS.